

AGERIKO BILKURA

Asteasu, 2007-III-17

Martxoaren 17an, Asteasuko *Usarrabi* kiroldegian, ageriko bilkura egin du Akademiak, goizeko 11:30etik 13:45era, Jose Irazu Garmendia «Bernardo Atxaga» euskaltzain osoaren sarrera-hitzaldia gauzatzeko.

Bildu dira:

- Euskaltzain osoak: Andres Urrutia, euskaltzainburua; Beñat Oihartzabal, burordea; Xabier Kintana, idazkaria; Jose Luis Lizundia, diruzaina; Henrike Knörr, Iker sailburua; Andres Iñigo, Jagon sailburua; Jean Haritschelhar, euskaltzainburu ohia; Jose Antonio Arana Martija, Adolfo Arejita, Miren Azkarate, Jose Irazu «Bernardo Atxaga», Pierre Charritton, Jean-Louis Davant, Patxi Goenaga, Emile Larre, Andoni Sagarna, Ana Toledo eta Mikel Zalbide. Ezin etorria adierazi dute Txomin Peillen, Patxi Salaberri eta Pello Salaburuk.
- Ohorezko euskaltzainak: Ander Manterola eta Karmele Rotaetxe.
- Euskaltzain urgazleak: Joseba Agirreazkuenaga, Dorleta Alberdi, Kasildo Alkorta, Kepa Altonaga, Antton Aranburu, Xabier Aranburu, Aurelia Arkotxa, Xabier Artola, Mikel Atxaga, Gotzon Aurrekoetxea, Ricardo Badiola, Xabier Erdozia, Pello Esnal, Jesus Mari Etxezarreta, Pruden Gartzia, Jazinto Iturbe, Joxemari Iturralde, Jabier Kaltzakorta, Alan King, Itziar Laka, Maria Pilar Lasarte, Mari Jose Olaziregi, Lourdes Otaegi, Karlos Otegi, Pello Telleria, Juan Mari Torrealdoi, Miriam Urkia, Patri Urkizu, Juan Jose Zearreta eta Joxe Ramon Zubimendi. Ezin etorria adierazi dute Mikel Gorrotxategik, Paskual Rekaldek eta Juan Jose Zubirik.
- Erramun Osa batzordekidea.
- Lutxi Alberdi, Maixa Goikoetxea eta Amaia Okariz Euskaltzaindiko langileak.

Iñaki Amenabar Asteasuko alkatearen ongietorriarekin eta Andres Urrutia euskaltzainburuaren agur-hitzekin hasi da ekitaldia. Jarraian, Juan Jose Zearreta kudeatzaileak ekitaldiaren nondik norakoa azaldu du eta, ondoren Ana Toledo eta Jose Luis Lizundia euskaltzainek lagunduta, batzar tokira sartu da Jose Irazu Garmendia «Bernardo Atxaga» euskaltzaina «Antzarak, zenbakiak eta letrak» sarrera-hitzaldia irakurtzera.

Asteasutik Asteasura: unibertsoa

«Bernardo Atxaga» ez zeneko garaia, hots, Jose Irazu soilik zenekoa, horixe izan du Asteasuko euskaltzainak gaurko abiapuntua. Asteasun jaio eta bertan hazia Jose ize-

neko haurrak antzarak nola ezagutu zituen gogorarazi du. Asteasuko inguruak ezagutarazi ditu, Andoaindik abiatu eta sorterriko pilotalekuan pausatu arte. Geografian bere esperientziak eta oroitzenak kokatu ditu, behin eta berriro ibilbide nagusitik atera eta zeharkako txokoetan barneratuz.

Atxagaren kontaketa ibilbide luzean zehar gogoan izan ditu hainbat pertsona eta leku: Juan Bautista Agirre XVIII. mendeko idazlea, Pedro Mari Otaño, Pello Errota, Orixe, Lizardi, Gabriel Aresti, Antonio Zavala eta Antonio Arrue euskaltzale eta euskaltzain izandakoa, Manuel Lekuona eta Juan Mari Lekuona.

Literatura, euskara eta euskal kulturaz mintzatu da. Hizkuntzaren erabileraren aldeko apustua egin du, erabiltzeak ematen diolako hizkuntzari baliorik handiena, nahiz eta ideologia politikoa baino zerbait gehiago beharko dela adierazi duen gure hizkuntza eta gure kultura aurrera ateratzeko.

Xabier Kintana: «Atxaga, gure enbaxadore ezagunena»

Xabier Kintanak erantzun dio Bernardo Atxagari. Bere berbaldiari «Ekintzaileen laudorioa» izenburua jarri dio, hain zuzen ere, ondo asko laburbiltzen dituelako idazlearen izaera eta ibilbidea. Garai zailtan hazirik idazlea da, bere herriarekiko eta hizkuntzarekiko konpromiso tinkoa harturikoa, hori egitea hain erraza ez zen denboran. Ideia horri lotuta, Kintanak hitz gozoak izan ditu Euskal Herriko zati batean garatua den autogobernuarentzat, euskarari ekarri dion onura nabarmenduz. Baina, era berean gogora ekarri duenez, agintarien aldetiko laguntzak beharrezkoak diren arren, garbi dago euskara euskaldunok hala gura dugun bitartean biziko dela, eta hala nahi dugun neurrian. Testuinguru horretan, Atxaga moduko «herritar normalen» ekina go-raipatu du eta, bide beretik, herri konpromisodun eta moral handiko herritar intelektualtzat definitu du.

Atxagaren literatura-jarduerari lotuago, Kintana benetan harritzen duena da Atxagak istorioak asmatzeko daukan ahalmena. Batez ere errealitateari heldu eta hortik bere langaia nola moldatzen duen. Literaturaren mundu zabalean euskaldunok dugun enbaxadore ezagunena Atxaga dela adierazi du Kintanak. Haren lanek, eleberriek bereziki, sona handia izan dute gure mugetatik kanpo ere. Atxagaren jardunaren beste arlo bat nabarmendu nahi izan du, poesiagintza, hain zuzen. Hitzaldiaren amaieran, Kintanak harrera egin dio Atxagari ongietorria eman ez eta elkarrekin lanerako gonbita egin.

Ondoren, Andres Urrutia euskaltzainburuak euskaltzain osoa dela adierazten duen diploma eta zortzigarren zenbakia duen domina eman dizkio Jose Irazuri. Domina hau izan duten aurretiko euskaltzainak hauek dira: Intzagarai, Manuel Lekuona eta Juan Mari Lekuona. Gero, banan-banan, euskaltzain guztiek zoriondu eta besarkatu dute.

Ekitaldi akademikoa amaitu ondoren, Asteasuko bertso eskolako Haritz Mujika mutikoak hiru bertso kantatu ditu Atxagaren omenez. Gero, herriaren izenean, Iñaki Amenabar alkateak euskal makila eman dio eta hiru lagunek Asteasuko argazkia daran koadroa eskaini diote.

Ondoren, Pello Errota herri ikastetxeko haur, guraso eta Asteasuko herritarren koruak bi abesti eskaini ditu: *Hegoak ebaki banizkio...* eta *Eskola txikietako festarako abestia*, Bernardo Atxagak berak idatzia.

Azkenik, *Oinkari* dantza taldekide bik aureskua eskaini diote euskaltzain berriari, eta Mila Iztueta irakasleak, Mirari Irurtzun musikariak lagunduta, *Soinujolearen semea* liburuaren pasarte bat irakurri du.

Ekitaldia eguerdiko 13:45ean bukatu da.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria